

LÄNSRÄTTEN I
VÄSTERNORRLANDS LÄN

DOM
2009-11-20
Meddelad i
Härnösand

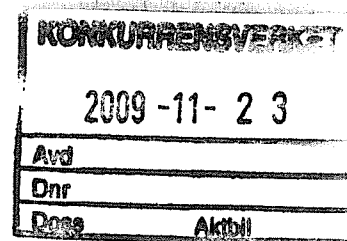
Mål nr
2185-09 E
Grupp 3

KLAGANDE

Ledsagarna i Sundsvall AB, 556674-6995
Fridhemsgatan 2 B
852 38 Sundsvall

MOTPART

Sundsvalls kommun
851 85 Sundsvall

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU.

Sundsvalls kommun som genomför upphandling av ledsagarservice, dnr UH-09-43, har i tilldelningsbeslut den 27 oktober 2009 meddelat att avtal kommer att tecknas med Samhall AB. Vidare uppges att ramavtal kommer att tecknas tidigast den 9 november 2009. Av förfrågningsunderlaget framgår att upphandlingen genomförs genom förenklat förfarande.

Ledsagarna i Sundsvall AB (bolaget) ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen görs om. Bolaget anför i huvudsak följande. Kommunens upphandling av ledsagartjänster innehåller krav som starkt begränsar potentiella anbudsgivares möjligheter att lämna anbud. Kraven går i praktiken inte att uppfylla.

1. I anbudsformuläret har man under punkt 1.3 angivit att upphandlingen omfattar cirka 1 000 kunder, och att man har en budget på 1 miljon kronor. Även i punkt 5.1.2 anges att det är en volym på cirka 1 000 kunder. Detta är helt orealistiska krav med tanke på att nuvarande uppdrag avser cirka 400 kunder och omfattar en budget på 2 000 000 kr. Vid ett möte med kommunen efter anbudstidens utgång framkom det att även kommunen förstår att 1 000 kunder till en halverad budget inte är realistiskt och man har då muntligen meddelat dem som visat intresse att det var upp till 1 000 kunder, och att denna siffra kunde vara väsentligen lägre. Det sades även att bolaget skulle ha fått samma infor-

Dok.Id 57945

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 314	Backgränd 9	0611-34 98 00	0611-34 98 10	måndag – fredag
871 27 Härnösand		E-post: lansrattenivasternorrland@dom.se		09:00-12:00 13:00-15:00

mation om man hörde av sig till kommunen. Förfarandet strider mot likabehandlingsprincipen. I förfrågningsunderlaget saknas uppgifter för att kunna beräkna hur stor tjänstevolym som efterfrågas och det är därför inte möjligt veta omfattningen av uppdraget. Upphandlingen bör därför göras om.

2. I dokumentet "frågor och svar" anges inte att kommunen ändrat synsätt på den efterfrågade volymen, däremot klargörs att man avser att teckna avtal med endast en leverantör. Förfarandet strider mot punkten 3.4 i förfrågningsunderlaget som anger att anbudsgivarna har möjlighet att lämna offert på delar av redovisat behov.
3. En ledsagare är enligt detta koncept en person med ett visst lönebidrag. Det medför att kostnaden per ledsagare kan hållas låg, men kräver också att Arbetsförmedlingen kan hänvisa personer med lönebidrag i tillräckligt stor omfattning för att det ska bli möjligt att göra beräkningen. Bidragets storlek är ytterst väsentligt för att kunna räkna på detta anbud. Det är dock en uppgift som inte framkommer i underlaget. Lönebidrag kan ändras genom beslut hos Arbetsförmedlingen och står därför utanför arbetsgivarens kontroll. För att anbudsgivarna ska ges samma förutsättningar att lämna anbud måste förfrågningsunderlaget vara klart och tydligt och innehålla samtliga krav på det som ska upphandlas.
4. Förutsättningarna som anges i förfrågningsunderlaget får således inte ändras under upphandlingen. Sammantaget visar det anförda att kommunens krav är ställda på ett sätt som i det närmaste är omöjligt att uppnå samt att kommunen brutit mot kravet på likabehandling genom att ge olika anbudsgivare olika information. Bolaget skadas av förfarandet då det inte fått en rimlig chans att lämna anbud.

Sundsvalls kommun (kommunen) bestrider bolagets yrkande och anför följande. Av förfrågningsunderlaget framgår att målet för verksamheten är att erbjuda ledsagning för äldre och funktionshindrade. En annan målsätt-

ning är att till ledsagare utses personer med någon form av arbetshandikapp, där de genom att arbeta som ledsagare kan utvecklas för framtida arbete på den öppna arbetsmarknaden. Den efterfrågade ledsagarservicen ska således ses som en särskild form av service, skild från den lagstadgade ledsagarservice som kan föreligga enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Vid anbudstidens utgång hade två anbud kommit in. Ledsagarna i Sundsvall AB har inte lämnat något anbud. Kommunen anför vidare:

1. Under p 1.3 i förfrågningsunderlaget har angivits att upphandlingen omfattar en volym på ca 1000 kunder. Samtidigt har dock uppgetts att denna volym baseras på föregående års statistik samt att den kan både under- och överskridas. Den angivna volymen medför ingen förpliktelse.
2. Under p 5.3.4 har angetts att utvärderingen av anbud kommer att ske utifrån en budget på 1 miljon kr exklusive moms. Samtidigt har dock angetts att det finns möjlighet att lämna anbud på nuvarande kostnadsnivå – 2 000 000 kr, vilket då kommer att betraktas som en option. Det har inte angetts någon exakt volym på uppdragets omfattning. Inte heller har någon begränsning skett beträffande möjligheterna att lämna ett anbud på högre kostnadsnivå än 1 000 000 kr. Två anbud har inkommit.
3. Något särskilt möte med potentiella leverantörer efter anbudstidens utgång har inte ägt rum. Det bestrids att någon speciell information lämnats till vissa leverantörer. Den enda kontakt som tagits är med Ledsagarna i Sundsvall AB för att höra om bolaget inte hade tänkt lämna anbud.
4. Av kravspecifikationen (p 3.4) framgår att anbud kan lämnas på hela eller delar av redovisat behov. Av punkten framgår dock även att kommunen förbehåller sig rätten att anta hela eller delar av anbudet samt att anta fler än en anbudsgivare. Det är alltså upp till kommunen utifrån vad som offererats att anta en eller flera leverantörer.

Som svar på en fråga har kommunen uppgett att avsikten är att teckna avtal med endast en leverantör. Detta kan enligt inte strida mot nämnda punkt i kravspecifikationen.

5. Kommunen har inte framfört något krav på att de som arbetar som ledsagare har lönebidrag utan informerat om att de nuvarande ledsagarna har det. Det enda som kommunen framfört är önskvärdheten av att utförarna i huvudsak utgörs av personer som är funktionshindrade med nedsatt arbetsförmåga. Eftersom kommunen inte kan påverka lönebidragens storlek måste frågan om lönebidrag vara en uppgift som anbudsgivarna måste kalkylera med i sina anbud.

Kommunen kan inte se att någon grund föreligger för att bolaget skulle ha särbehandlats på sådant att risk för skada förelegat.

Länsrätten har den 3 november 2009 beslutat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

Tillämpliga lagbestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU ska, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

DOMSKÄL

Fråga i målet är om förfrågningsunderlaget är utformat så att det är möjligt att beräkna omfattningen på de tjänster som upphandlas.

Av punkten 1.3 i förfrågningsunderlaget framgår att upphandlingen omfattar en volym på ca 1000 kunder med varierande ledsagningsbehov. Den angivna omfattningen baseras på föregående års statistik och kan över- eller underskridas och innebär ingen förpliktelse.

Under 5.3.4 Budget anges

Sundsvalls kommun har omfattande besparingskrav och grundbudget för ledsagningen har under de senaste åren varit 2 000 000 kr exklusive mervärdesskatt. Utifrån den kommunala besparingen finns ett förslag på att anslå 1 000 000 kr exklusive mervärdesskatt. Vi väljer därför att utvärdera anbudet utifrån en budget på 1 000 000 kr exklusive mervärdesskatt. Om det beslutas att grundbudgeten för ledsagning blir 2 000 000 kr exklusive mervärdesskatt, kommer vi att använda tillskottet som en option. Pris presenteras i anbudet i form av pris/ledsagare och månad baserat på antalet ledsagare där alla kostnader är inräknade.

Bolaget hävdar att kommunens uppgifter om antalet kunder är orealistiskt och att det inte är möjligt att lämna anbud eftersom det inte går att beräkna vilken volym verksamheten skulle kunna få och vilken budgeten skulle bli. Bolaget hävdar vidare att anbudsgivare behandlats olika eftersom vissa fått reda på att det kunde bli väsentligt färre än 1 000 kunder och andra inte fått denna uppgift. Länsrätten finner inte att förfrågningsunderlaget i denna del innehåller sådana brister att det strider mot bestämmelserna i 1 kap. 9 § LOU. Inte heller det som bolaget anfört om svårigheterna att beräkna nivån på anbud med hänvisning till bl.a. hur många anställda som beviljas lönebidrag och vad som i övrigt anförts av bolaget visar att kommunen i upphandlingen brutit mot likabehandlingsprincipen. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

Länsrätten har den 3 november 2009 beslutat att upphandlingen inte får avslutas. Till följd av att ansökan nu avslås ska detta interimistiska beslut upphävas. Länsrätten erinrar om innehållet i 16 kap. 1 § tredje stycket 2 LOU.

DOMSLUT

Länsrätten upphäver det interimistiska beslutet från den 3 november 2009 och avslår ansökan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 C).

Anita Enocksson

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

